

**OKULLARDA
TEKNOLOJİ
KULLANIMI İLE
BEŞERİ ALTYAPI
ARASINDAKİ
İLİŞKİLERİN
İNCELENMESİ**

Demet CENGİZ

AMAÇ

- Bu çalışmanın genel amacı, Uşak ilindeki ilköğretim okullarında ve liselerde genel olarak bilişim teknolojilerinin kullanımını öğretmen, öğrenci ve idareciler açısından değerlendirilmesidir.
- Somut olarak, Fatih Projesi uygulama öncesinde okulların alt yapı durumları ve öğretmenlerin farkındalık düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Amaç Klasik ders anlatım yöntemi ile Bilişim Teknolojileri kullanarak ders anlatım yöntemini kıyaslamak değildir.

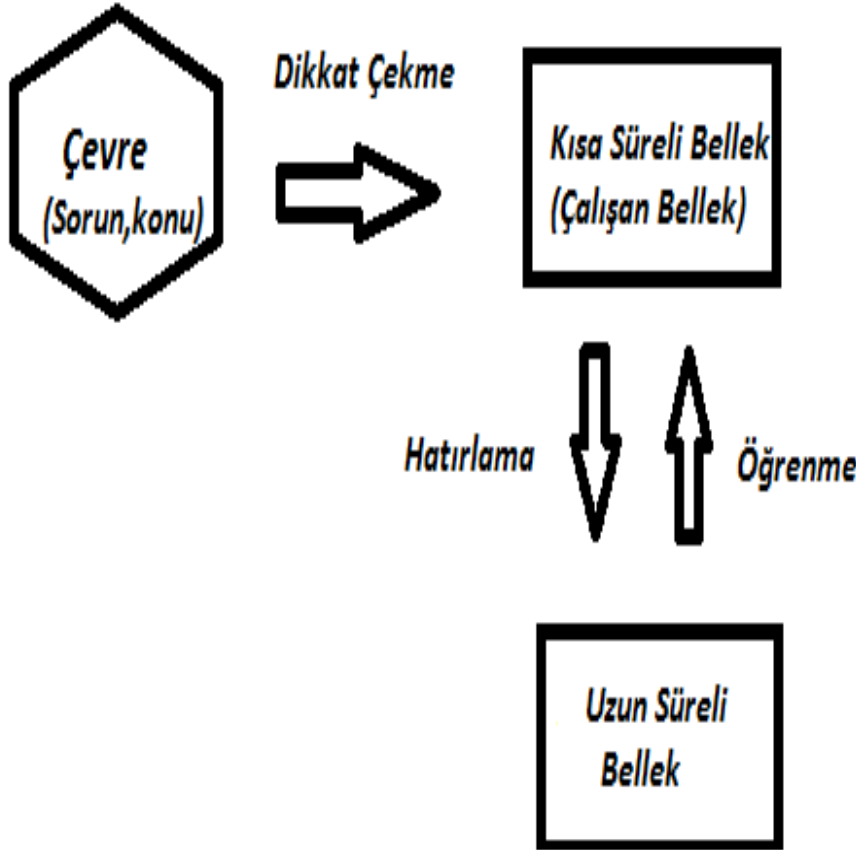

BİLİŞSEL KURAMA GÖRE ÖĞRENME MODELİ

- Eğitim ve öğretimin en temel amacı kalıcı bilgi donanımı yüksek ve eleştirel düşünme becerisine sahip bireyler yetiştirmektir.
- Aşkar gibi görünse de ana odağın **ÖĞRENCİ** olduğu unutulmamalıdır.
- İnsanlar gördüğü her şeyi öğrenemezler.
- Öğrenme için belli bir takım adımlar vardır.
- Bu adımlar için birden çok model vardır.

"DEHANIN %1'İ İLHAM, %99'U TERLEMEKTİR"

("GENIUS IS %1 INSPIRATION, %99 PERSPIRATION" EDISON)

- Yandaki şema bilişsel yaklaşıma göre öğrenmeyi açıklamaktadır.
- Örneğin $16 \times 9 = ?$ gibi bir işlemi nasıl yaparız?
- Eğitimin amacının bireyde kalıcı öğrenme ve eleştirel düşünmeyi sağlamaktır. Bu ancak **BİLGİ** üzerine inşa edilebilir.

BİLGİ

- Problem çözmek için, okunanı anlamak için, yeni bilgiler öğrenmek ve becerileri geliştirmek için, hatırlamak için daima esas olan bilgidir.
- Bilgiyi İşleme Kuramına göre birey, bilginin pasif alıcısı değil, kendi anlamasını, öğrenmesini aktif olarak organize eden varlıktır.
- Birey, bilgiyi kendine göre organize eder.

Bilişim Teknolojileri Doğru Yerde, Doğru Biçimde Kullanılmalıdır

- Bilişim teknolojilerini var olan sistemin üzerine koyalım, nasılsa istenen sonuç alınır düşüncesi yerine istenen sonuca ulaşmak için nasıl bir eğitim sistemi olmalı ve bu sistemin içinde BT nerede kullanılmalı şeklinde düşünülerek bir düzenleme yapılmalıdır.

BULGULAR

- Çalışmada seçilen örneklem, 26 ile 51 yaş aralığında 9 sınıf öğretmeni ve 32 branş öğretmeni olmak üzere toplam 41 öğretmenden oluşmaktadır. Örneklemde teknoloji kullanımına yatkın ya da tümünden uzak olmayan öğretmenler tercih edilmeye çalışılmıştır.
- Anket değil röportaj.

Okulunuzda BT Kullanım Düzeyi Nasıl? (Az/Orta/Yüksek)

- %54'ü yüksek
- %25'i orta
- %21'i az (yetersiz)

“Fatih Projesi nedir?”

- 8 öğretmen (%19,6) hiđ duymadım
- 33 öğretmen (%80,4) duydum

Fatih Projesinden Beklentileriniz Nelerdir?

- 3 öğretmen (%7,3) olumlu ve olumsuz katkılarını tek tek sayarken
- 26 öğretmen (%63,4) başarı getirmeyeceğine inandığını belirtti
- 10 öğretmen (%24,4) başarılı olabileceği ihtimaline inanmanın yanı sıra farklı kaygılar taşıdığı için emin olmadıklarını belirtti
- 2 öğretmen (%4,9) kesinlikle başarı getireceğine inandığını belirtti

“Ders anlatırken bilişim teknolojilerinden yararlanıyor musunuz? Nasıl?”

- 10 öğretmen (%24,4) belli nedenlerle kullanmadığı ya da kullanamadığını
- 31 öğretmen (%75,6) farklı sıklık ve biçimlerde kullandığını belirtmişlerdir.
- 3 öğretmen ilköğretimde İngilizce derslerinde zorunlu tutulan “Dyner” programını nedeni ile kullandıklarını belirtmişlerdir

“Bilişim teknolojilerinin kullanılması gerekli mi? Öğrenmeye ve öğrenciye katkısı ne?”

- Bilgiye ulaşmak hızlı olur: 2 (%4,3)
- Görsellik ve birden çok duyu organına hitap etmek kalıcı öğrenmeyi sağlar: 18 (%39,1)
- Öğrencinin derse dikkatini çeker: 14 (%36,4)
- Zaman kazandırır: 10 (%21,7)
- Ders içeriğinde unutulmuş ayrıntıların atlanmadan verilmesini sağlar: 2 (%4,3)

Bunların dışında sadece bir kez ifade edilen diğer yanıtlar şöyledir.

- Akıllı tahta kullanırsak tebeşir tozu olmaz, hijyen sağlanır.
- Teknolojiyi çağın gerisinde kalmamak için kullanmalıyız.
- Öğrenciler yazı yazmaktan hoşlanmadığı için kullanıyorum.
- Bu sonuçların yanı sıra 4 öğretmen Bilişim teknolojilerinin kullanımının gerekli olmadığını belirtmiştir.

“Dersin hangi aşamasında teknoloji kullanımının daha yararlı olduğunu düşünüyorsunuz?”

- Ön güdüleyici (hazır bulunuşluk düzeyini artırmada) : %21
- Konu anlatımı esnasında: %15,8
- Konu sonu pekiştireç: %36,8
- Dersin içeriğine göre her aşamada kullanılabilir (konunun içeriğine göre değişir): %27,7

“Çocukların bilişim teknolojilerini eğitim amaçlı kullanmaları için ne yapılmalı ya da siz ne yapıyorsunuz?”

- Evde aile gözetimi altında, okulda öğretmen gözetimi altında kullanmasını sağlayarak yönlendirilmeli. Öğrencilerin kullanımını takip etmeden eğitim amaçlı kullanımı sağlayamayız.
- Öğretmen iyi örnek teşkil etmeli. Çevrimiçi ders içeriği sunarak öğrenci yönlendirilmeli.
- Öğretmenler teknoloji kullanımında daha yeterli hale getirilmeden öğrenciye doğru yönlendirme yapmaları beklenemez.
- Öğrencinin seviyesine uygun içerikte materyaller hazırlanmalı.

- Oyun ve eğence siteleri ile işbirliği yapılmadığı sūrece de hep eğence için kullanacaklardır. Őrneđin oyunların her aşamasında bir soru özölme şartı koyulabilir.
- İnternetteŋden Ődev vermek iře yarayabilir.
- Ődev yapmak dışında kullanmıyorlar başka bir şey yapmalarını sağlamak zor.
- Eđlenceli yazılımlar olmalı.
- Kūük yařlardan itibaren medya okuryazarlıđı dersi verilerek bilinçlendirilmeli.
- Merkezi sınavlara katkısı olacak şekilde içerikler hazırlanmalı.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın sunduğu filtre hakkında ne düşünüyorsunuz?

- Öğretmenlerin tamamı okullardaki internet ağının çok yavaş olduğunu belirtti.
- 2 öğretmen filtre kullanımının mutlaka gerekli olduğunu belirtti.
- 15 öğretmen okullarda filtre kullanımının gerekli olduğunu ama MEB filtresinin çok abartılı bulduklarını belirtti.
- Kalan 24 öğretmen filtre kullanımını yanlış bulduğunu söylediler.

BT kullanımı öğrencilerin muhakeme yeteneğini olumlu yönde destekliyor mu?

ÖĞRETMEN

- Öğretmenlerin %18'i muhakeme yeteneğini artırıp düşünme becerilerine olumlu katkı sağladığını belirtti.
- %82'lik grup muhakeme yeteneğini artırmadığı gibi öğrencileri otomatik, refleks hatta bazen de tembelleştiren yaklaşımlara ittiğini belirtmişlerdir.

ÖĞRENCİ

- %64,2'si muhakeme yeteneğini körelttiğini belirtti.
- %35,8'i muhakeme yapmaya yardımcı olduğunu belirtti.

SONUÇLAR

ÖĞRETMEN

- 1 öğretmen dışında, öğretmenlerin %92'si eğitim ortamında BT kullanımı gerekli olduğunu belirtti.
- %82'si BT kullanımının muhakeme yeteneğini geliştirmediğini aksine olumsuz etkilediğini belirtti.

ÖĞRENCİ

- %64,2'si BT kullanımının muhakeme yeteneğini geliştirmediğini aksine olumsuz etkilediğini belirtti.

ASIL AMAÇ NE?!

- Sınıf ortamında hijyen sağlanması

- Kırtasiye giderlerinin azalması

- Öğrencilerin kitap taşımak zorunda kalmayarak fiziksel gelişimlerinin desteklenmesi

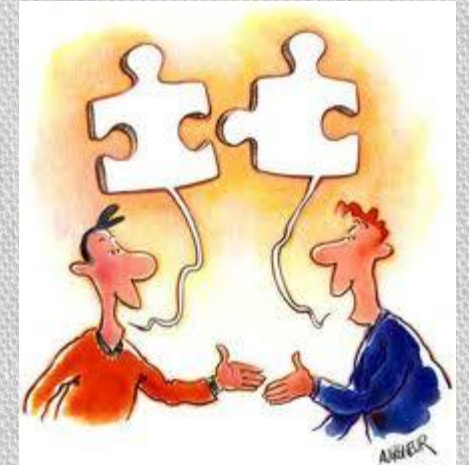
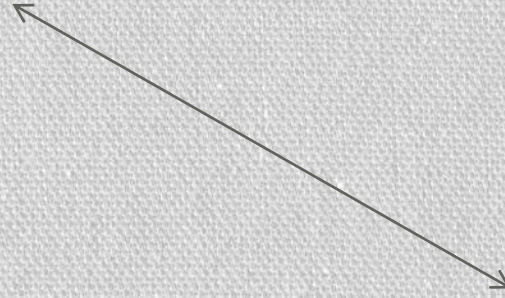
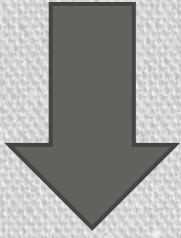
- Çağın gereksinimi olduğu için kullanılmalı

FATİH PROJESİ EĞİTİMİN AMACINA HİZMET EDİYOR MU?

- Eğitim-öğretimin amacı, kendini gerçekleştirebilen yani eleştirel düşünebilen, bilgi donanımı yüksek, karşılaştıkları problemleri çözebilen ve düşünme becerileri yüksek bireyler yetiştirmektir.

FATİH PROJESİ BÜYÜK BİR YATIRIMDIR

- Amaç, daha kısa sürede daha çok bilgi aktarmak değildir.
- Tazyikli su analojisi.
- Bireylerin bilişsel sınırlarına saygı göstermek gerekir.

- **AMAÇ:** Uzun vadeli belleğe iyi organize edilmiş kalıcı bilgiyi yerleştirebilmektir.

ÖNERİLER

PRATİKTE (KISA VADE)

- Öğretmenlere verilen hizmet içi eğitim sürekli ve öğrenci odaklı olmalıdır.
- Diğer
  - Kablosuz sakıncası
  - Engelliler
  - Yanlış kullanım (Kocaeli örneği)

TEORİKTE (ORTA VADEDE)

- Bilişsel kuram + Teknoloji = Yeni Kuram
- Bilgi Çağı Bireyinin Eğitimi
  - Standart testler yeterli mi?
  - Ne öğretilmeli?
  - Ne zaman öğretilmeli?
  - Sayısal uçurumun giderilmesi? (Pierre Bourdieu)

